

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 12 päivänä marraskuuta 2013

771/2013

Laki

esitutkintalain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 2013

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan esitutkintalain (449/1987) 37 §, sellaisena kuin se on laissa 427/2003, sekä
lisätään lakiin uusi 37 a ja 37 b § seuraavasti:

37 §

Esitutkinnassa käytetään kaksikielisen esitutkintaviranomaisen virka-alueella rikoksesta epäillyn kieltä, joko suomea tai ruotsia. Jos epäillyt ovat erikielisiä tai jos epäillyn kieli ei ole suomi tai ruotsi, esitutkintaviranomainen päättää käsittelykielestä asianosaisten oikeutta ja etua silmällä pitäen. Jos kielivalintaa ei voida tehdä tällä perusteella, käytetään esitutkintaviranomaisen virka-alueen väestön enemmistön kieltä. Esitutkinnassa käytetään yksikielisen esitutkintaviranomaisen toimittamassa esitutkinnassa viranomaisen virka-alueen kieltä, jollei viranomainen asianosaisten oikeutta ja etua silmällä pitäen päättä toisen kielen käyttämisestä.

Esitutkinnassa jokaisella on kuitenkin oikeus 1 momentista riippumatta käyttää suomea tai ruotsia kielilain (423/2003) 10 §:ssä säädetyllä tavalla. Esitutkintaviranomaisen on huolehdittava tulkkauksesta tai valtion kustannuksella hankittava tulkki silloin, kun viranomaisen ei ole käytettävä sen kanssa asioivan henkilön kieltä.

Oikeudesta käyttää saamen kieltä esitutkinnassa säädetään saamen kielilaissa (1086/2003).

Muulla kuin suomen-, ruotsin- tai saamenkielisellä on oikeus esitutkinnassa käyttää kieltä, jota hän ymmärtää ja osaa puhua riittävästi, sekä viittomakielisellä oikeus käyttää viittomakieltä. Esitutkintaviranomaisen on selvitettävä, tarvitseeko asianosainen tulkkausta. Esitutkintaviranomaisen on huolehdittava siitä, että asianosainen saa tarvitsemansa tulkkauksen. Tulkkina saa toimia rehellinen ja muuten tehtävään sopiva henkilö, jolla on tehtävän edellyttämät taidot. Esitutkintaviranomaisen on määrättävä tehtävään uusi tulkki, jos asianosaisten oikeusturva sitä edellyttää. Esitutkintaviranomainen voi määrätä tehtävään uuden tulkin myös muusta painavasta syystä.

Tulkkauksen on 2 ja 4 momentissa tarkoitettavissa tapauksissa järjestettävä myös silloin, kun se on kuultavan aisti- tai puhevian takia tarpeen.

37 a §

Asian kannalta olennainen esitutkinta-aineistoon kuuluva asiakirja tai sen osa on käännettävä kohtuullisessa ajassa kirjallisesti 37 §:ssä tarkoitetulle asianosaisten käyttö-

HE 63/2013
LaVM 12/2013
EV 115/2013

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/64/EU (32010L0064); EUVL L 280, 26.10.2010, s. 1

mälle kielelle, jos kääntäminen on tarpeen asianosaisen oikeuden valvomiseksi.

Asianosaiselle voidaan 1 momentissa säädetystä poiketen kääntää suullisesti olennainen asiakirja tai sen osa tai yhteenveto asiakirjasta, jollei asianosaisen oikeusturva edellytä asiakirjan kääntämistä kirjallisesti.

Esitutkintaviranomaisen on huolehdittava siitä, että asianosainen saa riittävät tiedot oikeudestaan asiakirjan käännökseen ja tarvittaessa varmistettava, haluaako asianosainen tässä pykälässä tarkoitettua asiakirjasta käännöksen. Asianosaiselle voidaan jättää antamatta käännös asiakirjasta, jos asianosainen luopuu oikeudestaan käännökseen.

Tässä pykälässä tarkoitettu kääntäminen tapahtuu valtion kustannuksella, jollei esitutkintaviranomainen itse huolehdi kääntämisestä. Kääntäjänä saa toimia rehellinen ja muuten tehtävään sopiva henkilö, jolla on tehtävän edellyttämät taidot. Esitutkintaviran-

omaisen on määrättävä tehtävään uusi kääntäjä, jos asianosaisen oikeusturva sitä edellyttää. Esitutkintaviranomainen voi määrätä tehtävään uuden kääntäjän myös muusta painavasta syystä.

Kääntämisestä on lisäksi voimassa, mitä kääntämisestä kielilaissa ja saamen kielilaissa säädetään.

37 b §

Jos asianosaista on kuultu tai kuulusteltu tulkin avustuksella, 37 a §:ssä tarkoitettu olennainen asiakirja taikka asiakirjan osa tai yhteenveto asiakirjasta on käännetty asianosaiselle suullisesti tai asianosainen on luopunut oikeudestaan asiakirjan käännökseen, tästä on tehtävä merkintä esitutkintapöytäkirjaan tai muuhun asiakirjaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 2013.

Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 2013

Tasavallan Presidentti

SAULI NIINISTÖ

Puolustusministeri Carl Haglund